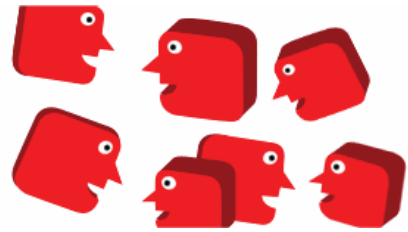

manifesto2009.pes.org
Yourspace

Samråd om ESP:s manifest inför valet till Europaparlamentet 2009, diskussionsunderlag

Rädda vår planet

1. Utmaningen

Idag står Europa inför utmaningen att åstadkomma **hållbar utveckling**: En utveckling som uppfyller dagens behov utan att kommande generationers möjligheter att uppfylla sina behov äventyras.

Allt fler anser att bekämpning av **klimatförändringarna** är det mest överhängande problemet i vår tid. Det är nu allmänt erkänt att människan bidrar till den globala uppvärmningen. Sternrapporten som beställts av den brittiska labourregeringen och rapporterna från FN:s mellanstatliga panel för klimatförändringar (IPCC) visar att vi står inför ett enkelt val: Antingen måste vi snabbt minska växthusgasutsläppen, eller så blir effekterna av den globala uppvärmningen oåterkalleliga. Sternrapporten är tydlig:

*"Om vi inte agerar kommer de totala kostnaderna och riskerna med klimatförändringarna att motsvara en förlust varje år på minst 5 procent av världens BNP. Om fler risker och effekter tas med i beräkningen kan skadan bedömas öka till 20 procent av BNP eller mer. Däremot kan kostnaderna för att agera och minska växthusgasutsläppen för att undvika de allvarligaste effekterna av klimatförändringarna begränsas till omkring 1 procent av världens BNP varje år. Investeringarna som görs de närmaste 10–20 åren kommer att kraftigt påverka klimatet under andra hälften av detta århundrade och under nästa århundrade. Vårt sätt att handla nu och under de kommande decennierna kan medföra risk för **allvarliga störningar i den ekonomiska och sociala verksamheten**, i nivå med störningarna i samband med världskriget och den ekonomiska depressionen under första hälften av 1900-talet."*¹

Det globala beroendet av **fossila bränslen** är inte bara ett hot mot klimatet, utan de ökande svängningarna på energimarknaderna och de höga priserna leder till ekonomisk instabilitet. Det växande suget efter de begränsade resurserna av kol, olja och gas är ohållbar i det långa loppet och kan leda till internationella konflikter.

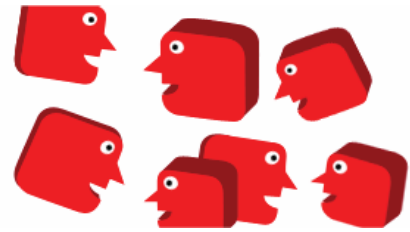
Världsekonomin kommer att råka ut för den värsta krisen i modern tid om inte vårt beroende av fossila bränslen upphör. Idag är **kostnaden för att inte agera mycket högre** än kostnaden för ett effektivt klimatskydd. Det borde i det långa loppet inte finnas någon motsättning mellan överkomliga energipriser och en progressiv klimatpolitik.

Effekterna av klimatförändringarna kommer inte bara att vara av ekonomisk art, utan även kunna mätas i **människoliv**. Konsekvent stigande priser på fossil energi kommer att drabba de fattigaste allt hårdare, och många européer kommer att **inte ha råd att betala för sina behov av energi**. På det globala planet kan **torka**, hungersnöd och energibrist speciellt i Afrika, Sydostasien och Mellanöstern ge upphov till stora strömmar av flyktingar till Europa.

¹ "Stern Review on the economics of climate change", Storbritanniens finansdepartement den 30 oktober 2005

manifesto2009.pes.org
Yourspace

Vi måste handla nu för att **ändra produktionen och förbrukningen av energi** så att utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser minskar. Om växthusgasutsläppen inte minskas signifikant före 2020 kommer det att få drastiska konsekvenser för vårt sätt att leva.

Nya **hållbara energikällor** är nödvändiga. Om vi vill uppnå de ambitiösa mål som krävs för en **hållbar utveckling** och begränsa följderna av den globala uppvärmningen måste vi göra stora förändringar beträffande transporter, bostäder, logistik, konsumtion och industriproduktion, för att bara nämna några områden. Nya internationella samarbetsformer måste utvecklas, och nya utvecklingsstrategier för de underutvecklade länderna måste prövas. Små förbättringar är inte längre tillräckliga.

2. Vad har Europa att göra med detta?

År 1997 blev **hållbar utveckling** ett grundläggande mål för EU när det togs med i Amsterdamfördraget som ett övergripande mål för EU-politiken. I kampen mot klimatförändringarna har de europeiska stats- och regeringscheferna accepterat det internationella åtagandet inom ramen för **Kyotoprotokollet** att hålla den globala uppvärmningen högst 2 grader över den förindustriella nivån.

År 2001 upprättade EU en strategi för hållbar utveckling med mål angivna för att EU ska kunna åstadkomma en ständig förbättring av livskvaliteten, både för vår generation och kommande generationer, genom att hållbara samhällen skapas som kan hantera och använda resurserna på ett effektivt sätt och utnyttja den ekonomiska potentialen för ekologiska och sociala förändringar. Strategins mål, syften och konkreta åtgärder ska inriktas på sju prioriterade utmaningar fram till 2010, närmare bestämt klimatförändringar och ren energi, hållbara transporter, hållbar konsumtion och produktion, hot mot folkhälsan, bättre hantering av naturresurserna, social integrering, demografi och migration samt bekämpning av världsfattigdomen. Med tanke på de allt mer oroande klimatförändringarna är frågan huruvida de planerade målen och åtgärderna är tillräckliga för tiden efter 2010, då det är dags att revidera strategin i dess nuvarande form.

I mars 2007 antog Europeiska rådet en samlad strategi för att bekämpa klimatförändringarna och **säkerställa Europas energiförsörjning**. I strategin ingår bindande mål för minskning av växthusgasutsläppen, användning av förnybara energikällor och genomförande av den europeiska handlingsplanen för energieffektivitet.

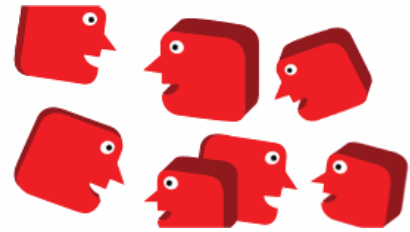
Europeiska unionen har åtagit sig att minska växthusgasutsläppen med 20 procent före år 2020. På det internationella planet har Europeiska rådet angett som ett EU-mål att de utvecklade länderna ska minska växthusgaserna med 30 procent före 2020, förutsatt att alla större växthusgasproducerande länder, som USA och Kina, stöder ett sådant bindande mål.

För att nå dessa mål måste EU minska energiförbrukningen med 20 procent genom mer effektiv energianvändning. EU har därför satt upp som bindande mål att 20 procent av EU:s energiproduktion ska komma från förnybara energikällor år 2020, 10 procent biobränsle för transporter och en besparing på 20 procent av den totala primära energiförbrukningen. Bland de nya initiativen finns förslag till ett internationellt avtal om standarder för **energieffektivitet** i apparattillverkande länder.

Europeiska unionen håller nu på att utarbeta en **gemensam yttre energipolitik** tillsammans med viktiga leverantörs-, konsument- och transitländer inklusive Ryssland. EU håller också på att upprätta

manifesto2009.pes.org
Yourspace

en **europaisk strategisk energiteknikplan** med inriktning på forskning och utveckling inom energiteknik med låga koldioxidutsläpp.

Utsläppshandelssystemet är ett viktigt verktyg för att nå dessa mål, och det kommer nu att revideras. Genom systemet för utsläppshandel kan företag som överskrider sina individuella mål för koldioxidutsläpp köpa utsläppsrätter av "grönare" företag och bidra till att EU:s mål uppnås under Kyotoprotokollet. Sedan systemet inrättades har emellertid en del medlemsstater tilldelat för många utsläppsrätter och i 90 procent av fallet delat ut dem gratis, vilket har tvingat ned koldioxidpriserna och gjort det möjligt för somliga företag att tjäna pengar på systemet genom att sälja utsläppsrätter utan att vara tvungna att minska sina utsläpp.

Frågan om de sektorer som för närvarande är undantagna från systemet med utsläppsrätter, som flyget, måste också tas upp. Många observatörer anser därför att systemets trovärdighet har undergrävt. Systemet med utsläppshandel kommer emellertid att behöva revideras för handelsperioden efter 2013, och då kan bristerna rättas till. Man kommer också att överväga en utökning av systemet för utsläppshandel på det globala planet för att till lägsta möjliga kostnad kraftigt minska utsläppen i runtom i världen i ett globalt klimatsystem. Det är en öppen fråga vilken typ av system med utsläppshandel som Europeiska unionen kommer överens om i framtiden och huruvida man bestämmer sig för att övertala andra globala makter att ansluta sig till gemenskapens system för utsläppshandel.

Även om EU är enat i sitt gemensamma åtagande att utveckla en hållbar ekonomi med låga koldioxidutsläpp kommer det att bli svårt att genomföra dessa ambitiösa mål om inte rätt strategier utarbetas på EU-nivå och i medlemsstaterna.

3. Våra idéer

ESP har tagit fram idéer för strategier för klimatförändringar och energipolitik i sin resolution "Trygg energiförsörjning och smart grön tillväxt: En ny socialdemokratisk energipolitik", som antogs på ESP:s kongress i december 2006. De viktigaste idéerna är för närvarande följande:

A. Hållbar, oberoende och säker energi för Europa

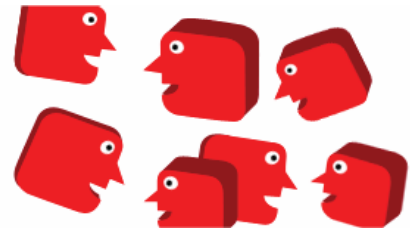
- Europas energistrategi måste innebära att man tar itu med klimatförändringarna och energipolitiken på ett integrerat sätt.
- Den nya strategin ska baseras på hållbarhetsprincipen.
- Förnybar energi och energieffektivitet är viktiga delar.
- Att införa förnybara energikällor och en mer effektiv energianvändning innebär enorma ekonomiska möjligheter för Europa.
- Hållbarhet innebär mer än att energiförbrukningen ändras. Det berör produktion, konsumtion, transporter, bostäder, stadsplanering m.m.

B. Smart grön tillväxt

- Smart tillväxt innebär en hållbar ekonomisk tillväxt samtidigt som man tar itu med klimatförändringarna.
- De rätta ekonomiska och skattemässiga drivfjädrarna kommer att underlätta den nödvändiga övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp.
- Europa måste inrikta sin forskning på viktiga tekniska områden för en grön industriell revolution.

manifesto2009.pes.org
Yourspace

- Europa behöver en fungerande kombination av privata och offentliga investeringar, medborgarval och politiskt ledarskap för övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp.

C. Insatser på alla nivåer

- Konsumenternas val och intressen är en enorm, i stor utsträckning utnyttjad resurs i kampen mot klimatförändringarna.
- Medborgarnas individuella val av energi kan påverkas av "energikulturen" i lokalsamhället och landet där de bor. Den offentliga politiken – inte minst på det regionala och lokala planet – är viktig för att främja medvetenheten och underlätta energieffektiviteten och energihushållningen.
- De politiska partierna måste betona det gemensamma miljöansvaret för att kämpa mot klimatförändringarna.

D. Ett globalt svar på en global utmaning

- Energin måste bli en viktig del av Europas utrikes-, säkerhets- och utvecklingspolitik.
- Säker energiförsörjning måste vara en integrerad del av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, på samma nivå som utveckling och handelspolitik. EU måste utnyttja sin gemensamma styrka i dialog med viktiga energileverantörer, med stabila långsiktiga partnerskap och samarbetsavtal om energi som mål.
- Europas socialdemokrater söker ett globalt svar på denna globala utmaning. Vi kommer att arbeta för att involvera USA och de största utvecklingsländerna i FN:s ramkonvention om klimatförändringar.
- I samarbetet med utvecklingsländer som är beroende av import av energi måste investeringar i en inhemsk ekologiskt hållbar energiproduktion stödjas. Ländernas tillgång till importerad energi måste skyddas och skadlig konkurrens mellan dessa och de utvecklade länderna måste förhindras.

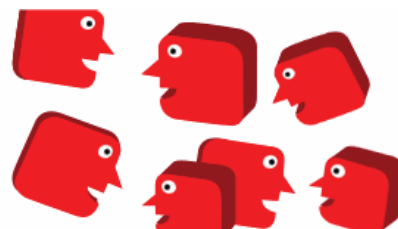
4. Frågor till er

1. Vilka prioriteringar och strategier bör EU ta fram för hållbar utveckling och bekämpning av den globala uppvärmningen under perioden 2009–2014?
2. Hur kan Europa hjälpa utvecklingsländerna minska koldioxidutsläppen?
3. Hur kan Europa minska sitt beroende av fossila bränslen?
4. Vad kan medborgarna göra för att bekämpa den globala uppvärmningen? Och hur kan EU sporra medborgarna till att agera?
5. Hur kan vi verka för en hållbar ekonomisk tillväxt och samtidigt ta i uti med klimatförändringarna?
6. Vilka ekonomiska och skattemässiga drivfjädrar kan underlätta övergången till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp?
7. Vilka är de viktigaste tekniska områdena för en grön industriell revolution?
8. Hur kan vi åstadkomma rätt kombination av privata och offentliga investeringar, medborgarval och politiskt ledarskap för en effektiv hållbar utveckling och klimatförändringspolitik?

4

manifesto2009.pes.org
Yourspace

9. Vilka energiprioriteringar bör göras i Europas utrikespolitik?
10. Hur kan EU ta initiativ till ett Kyotoavtal efter 2012?

Bakgrundsdocument

ESP:s kongressbeslut från december 2006 om "Trygg energiförsörjning och smart grön tillväxt: en ny socialdemokratisk energipolitik" http://www.pes.org/downloads/Energy_Congress_EN.pdf

EPS:s presidiums förklaring i februari 2007 om "En ny EU-strategi för energi" http://www.pes.org/downloads/Presidency_Energy28-02.pdf

Rapporter från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) <http://www.ipcc.ch/>

Stern Review on the economics of climate change, Storbritanniens finansdepartement den 30 oktober 2005
http://www.hm-treasury.gov.uk/independent_reviews/stern_review_economics_climate_change/stern_review_report.cfm

EU:s strategi för hållbar utveckling
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/90111.pdf

Europeiska rådets beslut i mars 2007 om en "Integrerad klimat- och energipolitik" http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/93135.pdf